

Format Programma van Eisen opgesteld door gemeente Ede Onderwerp: Praktische gezinsondersteuning (+), Cultuurrijke zorg en Brugfunctionaris

1. Inleiding

De sociale basis en preventie heeft twee subsidieregelingen; de subsidieregelingen 'Jeugdactiviteiten en Jeugdpreventie' en 'Sociale Basis en Preventie'. Op grond van deze regelingen verleent de gemeente Ede subsidie. Bij subsidies van meer dan € 50.000 geldt daarbij ook een Programma van Eisen (Hierna: PvE). Dit is vastgelegd in de Algemene subsidieverordening Ede 2017 (Hierna; ASV 2017).

Het PvE is het beleidsinhoudelijke kader wat de gemeente Ede opstelt en op basis waarvan organisaties, in combinatie met de kaders die zijn opgenomen in de subsidieregelingen, een subsidieaanvraag kunnen doen.

In het eerste gedeelte van het PvE staan de doelen en uitgangspunten van het Gemeentebestuur benoemd, zoals door de Gemeenteraad vastgesteld. Dit zijn de doelen en uitgangspunten uit de gemeentebegroting en uit inhoudelijke beleidskaders. We willen dat de activiteiten/diensten waarvoor we subsidie verlenen, aansluiten bij de gemeentelijke beleidsdoelen, als bedoeld in artikel 3, lid 2 van de ASV 2017. Een overzicht van deze beleidsdoelen vindt u in de begroting, te vinden op www.ede.nl.

Het tweede gedeelte bevat de opgave voor organisaties: voor welk probleem of voor welke vraag kan een organisatie een subsidieaanvraag indienen. Uit de subsidieaanvraag moet o.a. blijken hoe de activiteit en/of de dienstverlening bijdraagt aan de te behalen resultaten, welke activiteit/dienstverlening wordt uitgevoerd en op welke indicatoren wordt gemonitord. In onderdeel 2 van dit PvE is verder uitgewerkt wat in de aanvraag terug moet komen.

2. VISIE VAN HET GEMEENTEBESTUUR

De Gemeente Ede zet in op preventieve ondersteuning. Deze preventieve ondersteuning kent als doel dat er in Ede zoveel mogelijk gezonde en zelfredzame inwoners zijn die zich veilig, vrij en thuis voelen in Ede en waarbij de jeugd gezond, veilig en kansrijk opgroeit.

De visie op de sociale basis en preventie is vastgelegd en verder gespecificeerd in verschillende beleidsdocumenten. Het gaat specifiek om het Beleidskader Transformatie Sociaal Domein 2020 en het Actieprogramma versterken sociale basis en in het geval van ondersteuning gericht op jeugdigen het beleidsplan Jeugd en Onderwijs. Hieronder geven wij een korte samenvatting van de documenten. Het bieden van activiteiten/dienstverlening in de sociale basis draagt expliciet bij aan de transformatie van het sociaal domein én aan het versterken van de sociale basis. Uit uw aanvraag blijkt hoe dit bijdraagt. Voor de volledige beleidsdocumenten verwijzen wij naar ede.nl.

Beleidskader Transformatie Sociaal Domein 2020

De gemeente kent zes leidende principes voor het sociaal domein, welke uitgangspunt zijn voor de transformatie van het sociaal domein. De principes *normaliseren* en *informele ondersteuning is duurzaam* vatten onze visie ten aanzien van het sociaal domein samen. In deze principes ligt besloten dat incidenten en moeilijkheden inherent zijn aan ons bestaan en in de meeste gevallen heel goed opgevangen kunnen worden door het eigen netwerk. Dat willen wij stimuleren. Uiteraard zijn er ook situaties waarin professionele steun wel nodig is. De ondersteuning die wij dan bieden is van goede kwalitatief, efficiënt, gericht op zelfstandig functioneren en zorgt ervoor dat basisvoorwaarden eerst op orde zijn.

Actieprogramma Versterken Sociale basis en Preventie

Onderdeel van de transformatie van het sociaal domein is het versterken van de sociale basis. In 2020 is een actieprogramma ontwikkeld voor het versterken van de sociale basis en preventie in de gemeente Ede. Het streven van dit actieprogramma laat zich vertalen in deze missie:

De Edese sociale basis is dusdanig sterk en in samenhang georganiseerd, dan wel gestimuleerd, dat:

- het welzijn van onze inwoners wordt behouden, dan wel verhoogd en
- deze een preventieve werking heeft op de aanspraak van formele ondersteuning en zorg.

Dat betekent dat er voor iedereen een plek is, iedereen wordt gezien. Inwoners zijn langer actief, minder eenzaam en zoeken bij elkaar steun en ondersteuning.

Beleidsplan Jeugd en Onderwijs

In 2019 is het Beleidsplan Jeugd en Onderwijs vastgesteld. De visie vanuit het beleidsplan is een samenleving waarin alle jeugdigen mee doen en waarin elk kind zichzelf mag zijn. We zetten in op normaliseren. Daarnaast is in dit beleidsplan onderschreven dat we inzetten op preventie, door al te ondersteunen bij beginnende hulpvragen.

Uitvoeringsplan Samen Gezond Ede

Het Uitvoeringsplan Samen Gezond Ede stimuleert inwoners van de gemeente Ede om bewuste gezonde keuzes te maken en vraagt het netwerk van professionals om hierin te ondersteunen en te begeleiden. In het uitvoeringsplan gaat de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke partners aan de slag voor de gezondheid van onze inwoners. Het benutten van de inzet van inwoners en partners is hierbij een belangrijk uitgangspunt, evenals aandacht voor gezondheidsachterstanden.

Visie en uitvoeringskader BWD-huizen

In 2021 is de Visie op Buurt-, Wijk- en Dorpshuizen vastgesteld. In de visie is opgenomen dat de BWD-huizen laagdrempelige ontmoetingslocaties zijn met een passend aanbod voor iedere doelgroep. De gemeente ziet de BWD-huizen als spil in de sociale basis: zij zijn onmisbaar voor het creëren van ontmoeting en het activeren van inwoners. Hun kerntaak is het organiseren van de laagdrempelige ontmoetingsfunctie. Een preventieve functie in het sociaal domein.

3. VRAAG AAN ORGANISATIE

De volgende zaken zien wij graag toegelicht in de subsidieaanvraag.

Onderwerp	Nadere toelichting
Probleem of vraaganalyse	Met de meeste inwoners in de Gemeente Ede gaat het gelukkig goed. Maar soms is er een ondersteuningsvraag, klein of groter. De Gemeente Ede vindt het belangrijk dat er dan laagdrempelig informatie, advies en ondersteuning beschikbaar is. Vroegtijdige inzet van ondersteuning bij (beginnende) problemen helpt inwoners (weer) zelfredzaam en veerkrachtig te zijn (en te blijven). Inzet van praktische gezinsondersteuning in een vroeg stadium, wanneer de vragen van gezinnen nog klein en beheersbaar zijn, draagt bij aan het normaliseren van problemen en aan het voorkomen van erger. Door er tijdig bij te zijn kunnen deze gezinnen zelf in regie blijven en met lichte en tijdelijke ondersteuning problemen het hoofd bieden. Door de nadruk op inzet en betrokkenheid van het sociale netwerk van het gezin wordt er vanaf de start ingezet op een duurzame oplossing waar de inwoner de regie houdt. Zelf- en samenredzaamheid wordt op deze manier vergroot en versterkt. Van u verwachten wij dat u professionals inzet voor praktische gezinsondersteuning in Ede die in staat zijn om: - De leefwereld van de inwoner en zijn/haar hulpvraag. - Het eigen netwerk van de inwoner als uitgangspunt te nemen en waar nodig te versterken. - Onderdeel te zijn van de sociale infrastructuur van een wijk en samen te werken met daarin actieve partners, zowel formeel als informeel.
Visie	<i>Bovenstaand is de visie van het gemeentebestuur geschetst. In uw aanvraag beschrijft u hoe uw visie aansluit bij de visie van het gemeentebestuur en hoe de activiteit/dienstverlening waar u subsidie voor aanvraagt, hieraan bijdraagt.</i>
Wat is (zijn) de doelgroep(en) van het project?	PGO richt zich op het bieden van gezinscoaching/begeleiding bij gezinnen met een opvoedvraag waarbij de balans tussen draaglast en draagkracht (tijdelijk) kwetsbaar is, al dan niet als gevolg van een stoornis, beperking of handicap van één van de ouders en/of kind(eren). PGO+ is meer specifiek gericht op migrantengezinnen die de weg naar hulpverlening zelf moeilijk kunnen vinden en/of geen hulpvraag hebben terwijl die door anderen wel wordt gezien. Vanwege het preventieve karakter is PGO+ gericht op gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd.
Wat zijn de concrete activiteiten, diensten en/of trajecten.	Gezinscoaching/begeleiding is vaak een combinatie van opvoedingsondersteuning aan ouders en het aanleren van gedrag bij kinderen en ouders. De coördinatoren bepalen op basis van een afwegingskader of PGO(+) wordt ingezet. Binnen 48 uur na de aanmelding is er contact met de inwoner om een afspraak te maken.

Zo mogelijk met het bereik daarvan	maken. Het intakegesprek vindt vervolgens binnen 2 weken plaats. De urgentie en ruimte van de medewerkers bepaalt hoe snel daarna gestart wordt. Deze werkwijze is alleen van toepassing wanneer ouders zichzelf aanmelden en er geen verwijzer of andere hulpverlener betrokken is. Wanneer dat wel het geval is, wordt de intake door verwijzer gedaan. De gezinscoach/thuisbegeleider neemt geen taken over, maar ondersteunt het gezin bij het maken en uitvoeren van een plan. Kern van de werkwijze is dat de gezinscoaching/thuisbegeleiding in de thuissituatie wordt geboden en praktisch en concreet van aard is. De werkwijze is systeemgericht, het hele gezin wordt betrokken. Gezamenlijk worden de opvoedingssituatie en de ervaren problemen in kaart gebracht. De gezinscoach/thuisbegeleider participeert in dagelijkse bezigheden en observeert en bespreekt de interactie met de gezinsleden. Door voorbeeldgedrag en coaching krijgen opvoeders handelings- en communicatiealternatieven aangedragen en kan het opvoedingsklimaat verbeteren. Hierbij staat sociale netwerkversterking centraal en indien nodig video hometraining. Gezinscoaching/thuisbegeleiding bestaat uit een selectie van onderstaande onderdelen: - Versterken van de opvoedvaardigheden en/of het aanleren van opvoedvaardigheden aan ouders. - Begeleiding bij het versterken en vergroten van het eigen netwerk en vergroten eigen regie. - Verbeteren en/of herstellen van relatie en communicatie tussen ouder en kind. - Verbeteren en/of herstellen van relatie en communicatie tussen instanties, scholen, netwerk en ouders. - Structuur aanbieden en aanleren wat betreft opvoeding, huishouding, werk en vrije tijd. - Organiseren van het huishouden. - Begeleiding bieden bij de opbouw van dag- en vrijetijdsbesteding. - Het zoeken van passende hulp bij een zwaar vervuilde woonsituatie. - Versterken persoonlijke hygiëne en veiligheid. - Ondersteuning bij het op orde brengen van de financiën/administratie. - Begeleiding bij leren omgaan met een stoornis/handicap/beperking. - Toegankelijk maken voor hulp/contact leggen bij zorgmijndend gedrag. - Motiveren tot behandeling. - Het outreachend aanwezig zijn in de wijken en vindplaatsen. <i>Frequentie</i> Ondersteuningstrajecten PGO: 2-4 uur per week, maximaal 60 uur in 6 maanden tijd. Ondersteuningstrajecten PGO+: 2-4 uur per week, maximaal 100 uur in 12 maanden tijd. <i>Uitgangspunten</i> Inhoudelijk - Het normale leven staat centraal. Het zoeken naar eenvoudige oplossingen, waar mogelijk dichtbij huis en in de directe omgeving van ouders en jeugdigen is het uitgangspunt. - Vermindering van de draaglast én versterking van de draagkracht van de inwoner en het sociaal netwerk gaan altijd hand in hand. - Gebruik maken van de eigen kracht van de inwoner en diens sociaal netwerk. Het versterken van die ondersteunende en helpende netwerken maakt altijd onderdeel uit van het plan van aanpak. De methode Sociale Netwerk Versterking is essentieel in de werkwijze. - De leefwereld van de inwoner staat centraal en de systeemwereld is daar ondersteunend aan. - Ontschotting en integrale inzet: doen wat nodig is en past bij de vraag van de inwoner. Organisatorisch - PGO wordt aangeboden als ondersteuningsarrangement. Dit draagt bij aan het samenvoegen en ontschotten van PGO en begeleiding individueel jeugd
---	--

	en begeleiding individueel volwassenen. Trajecten kunnen hierdoor sneller worden ingezet, waardoor er sneller resultaten kunnen worden gehaald en er meer preventief gewerkt kan worden. Het biedt de mogelijkheid om maatwerk te bieden en resultaatgericht te werken. - Praktische gezinsondersteuning is makkelijk vindbaar en toegankelijk voor zowel professionals als inwoners. - Er vindt een goede screening aan de voorkant plaats om te bepalen welke hulp en ondersteuning passend is. - Praktische gezinsondersteuning heeft nauwe connecties en actieve samenwerking met de sociale basis, sociaal teams (en daarmee ook specialistische ondersteuning), toegangsteam jeugd en andere preventieve lichte ondersteuning (CJG). - In geval van onveilige situaties wordt contact gezocht met sociaal teams en in overleg opgeschaald naar de daartoe aangewezen instanties. Brugfunctie Centrum voor Jeugd en Gezin De brugfunctionaris heeft een aantal meer specifieke taken. - Legt verbindingen en werkt samen met de migranten gemeenschap (o.a. zelf-organisaties en Moskeeën) om de brug naar het CJG / jeugdhulp / PGO+ te maken. - Ondersteunt migranten gezinnen bij het vinden van vrijwillige ondersteuning - Geeft voorlichtingen aan de migranten gemeenschap, met de specifieke opdracht om daar ook vaders bij te betrekken - Stimuleert initiatieven voor en door ouders ten behoeve van de onderlinge opvoedingsondersteuning en eigen kracht - Kan ingezet worden voor de ontwikkelingen rondom het versterken de pedagogische civil society Voor de aanvullende activiteiten specifiek voor PGO+ binnen het programma Cultuurrijke Zorg verwijzen we naar het document <i>Uitgangspunten Cultuurrijke Zorg Ede mei 2018</i>. Wanneer beschikbaar, gaan de uitkomsten van het nog lopende onderzoek naar cultuursensitief werken dit document vervangen.
Hoeveel personen gaan in 2021 gebruik maken van het aanbod van dit project / activiteit / enz.?	<i>In de subsidieaanvraag wordt een inschatting gemaakt van het aantal te bereiken personen.</i>
Met welke organisaties werkt u samen of zou u samen willen werken?	Een belangrijk uitgangspunt van het Actieprogramma Versterken sociale basis, is samenwerking bevorderen, zodat krachten worden gebundeld. <i>In de subsidieaanvraag beschrijft u met welke organisaties u samen gaat werken bij het uitvoeren van de activiteit/dienst.</i>
Wat is het resultaat/doel van de activiteit/dienstverlening?	Het doel van PGO (+) is om de ouder(s), met ondersteuning van het ingeschakelde netwerk, het vertrouwen te geven in zijn/haar/hun rol als opvoeder waardoor het gezin de regie weer terug krijgt. <u>Inhoudelijk:</u> • De ondersteuning heeft geleid tot afname van de problematiek, een toename van de zelfredzaamheid en toename van de participatie van de inwoner. • Inwoners voelen zich geholpen door de ondersteuning en kunnen na afloop zelfstandig verder (al dan niet met hulp en ondersteuning vanuit de sociale basis/netwerk). • De veiligheid en ontwikkelingsmogelijkheden van het kind zijn gewaarborgd in een gezond en meer gestructureerd gezinssysteem. • De draagkracht en het sociaal netwerk is versterkt • Er is een toename van het beroep op informele ondersteuning • Goede (keten)samenwerking van betrokken partijen, waaronder formele (PGO) en informele zorg <u>Organisatorisch:</u> • Praktische gezinsondersteuning is onderdeel van de sociale infrastructuur van een wijk en goed vindbaar voor inwoners en professionals.

	• Er is een vraaggericht collectief aanbod (geldt voor PGO (+)). • Samenwerkingspartners zijn tevreden over de samenwerking en vinden de activiteiten nuttig. <i>In uw aanvraag beschrijft u hoe u bijdraagt aan deze doelen en resultaten.</i>
Welke concrete indicatoren worden er ingezet om de resultaten te meten? <i>In uw aanvraag geeft u aan welke indicatoren u inzet en monitort. Dit komt vervolgens terug in de verantwoording van uw subsidie (indien deze wordt toegekend).</i>	Vanuit het actieprogramma Versterken Sociale Basis, actielijn meten en weten is een voorbeeld set indicatoren opgesteld. We vragen u om in uw subsidieaanvraag aan te geven welke indicatoren u inzet om de voortgang van de activiteiten te meten. Voorbeeld set kwantitatieve indicatoren: ○ Aantal bereikte personen uit doelgroep ○ Aantal gestarte trajecten ○ Aantal afgeronde trajecten ○ Aantal koppelingen tussen een vrijwilliger en een inwoner (toegevoegd) ○ Aantal gezinnen/jeugdigen met en zonder andere vormen van hulpverlening (toegevoegd) ○ Aantallen trajecten per type: gericht op voorkomen van hulp, aantal trajecten naast hulpverlening en aantal trajecten na afloop van hulpverlening (toegevoegd) ○ Aantal keer doorverwezen en waarheen ○ Waar komen de aanmeldingen vandaan ○ Inzet per wijk/aantal vragen/activiteiten/trajecten per wijk ○ Opschalen/afschalen ○ Gemeten tevredenheid bereikte personen ○ Aantal vrijwilligers ○ Aantal vrijwilligers gestopt ○ Aantal nieuwe vrijwilligers ○ Gemeten tevredenheid vrijwilligers ○ Omvang personele lasten ○ Omvang huisvestingslasten ○ Aantal keer activiteit X uitgevoerd ○ Aantal deelnemers ○ Gemiddelde kosten per deelnemer Voorbeeld set kwalitatieve indicatoren: ○ Omschrijving van georganiseerde activiteiten in kader van doelstelling ○ Reacties deelnemers op activiteit/begeleiding ○ Wat kan beter? ○ Wat moet behouden blijven? ○ Wat moet niet meer? ○ Hoe hebben deelnemers/inwoners de activiteit/dienst ervaren? ○ Casusbeschrijvingen toevoegen Voor PGO(+) en cultuurrijke zorg vragen we om in ieder geval de volgende indicatoren te monitoren: Algemeen ○ Het afwegingskader voor PGO(+) : op basis van welke overwegingen wordt PGO(+) wel of niet ingezet. ○ Overzicht van aanmeldingen. Vervolgens een onderverdeling in welk % wel PGO(+) en welk % geen PGO(+) krijgt toegezegd en wat dan wel de vervolgactie is. ○ Overzicht wanneer PGO wordt ingezet: preventief als (een van de) eerste interventie of bij afbouw vanuit specialistische hulpverlening. Dus waar komt de vraag vandaan en wat is de voorgeschiedenis? Wordt PGO ingezet als enige interventie? Zo nee, in combinatie met wat? (ook categoriseren) ○ Aantal trajecten ○ Aantal uren per traject (zelfde indeling uren als nu) ○ Type hulpvraag (categoriseren) ○ Gestelde doelen (categoriseren) ○ Outreachende activiteiten plus toelichting. Met welk doel welke activiteiten en met welk resultaat. Bedoeld om link te kunnen leggen tussen outreachende

	activiteiten en aantal trajecten. Welke outreachende activiteiten zijn zinvol en effectief? ○ Kort tekstueel verslag over samenwerking van Opella en Icare met samenwerkingspartners als CJG, ST, Homestart, Malkander en Buurtgezinnen. Op basis van eigen input en input vanuit de samenwerkingspartners. ○ Opbrengsten Sociale Netwerkversterking (SNV). Categoriseren, bijvoorbeeld had al netwerk maar is nu ingezet/betrokken/had nog geen netwerk maar nu buurtbewoners/vrijwilligersinitiatief betrokken/..... ○ Storytelling over SNV. Hoe wordt het nu ingezet en wat levert het op? Kwalitatieve evaluatie van de vaste medewerker die SNV evalueert. Klantverhalen over wat SNV hen heeft opgeleverd. Minimaal 4 per halfjaar. ○ Aantal trajecten dat wordt verlengd. En de reden waarom. ○ Afgesloten PGO trajecten: doelen behaald? Volledig, gedeeltelijk, niet (met toelichting). ○ Vervolg afgesloten PGO-traject (zelfstandig verder, sociale basis, 2e lijn, ST, overig) ○ Tevredenheid inwoner over nut ondersteuning. ○ Doelbereik: doelen zijn bereikt: afname problematiek; toename zelfredzaamheid; toename participatie; ○ Tevredenheid meerwaarde in de keten (oordeel partners) Specifieke onderdelen voor de brugfunctionaris: ○ Bereik ○ Aantal keren doorgeleid naar CJG/ST/TTJ/PGO ○ Aantal keren doorgeleid naar vrijwillige ondersteuning ○ Aantal voorlichtingen gegeven. ○ Aantal personen (man/vrouw) dat voorlichtingen bezocht ○ Welke initiatieven ondersteund en hoe ○ Tevredenheid meerwaarde in de keten (oordeel partners) Specifiek voor cultuurrijke zorg ○ Samenwerking met Indigo en Pro Persona. Zie document <i>Uitgangspunten Cultuurrijke Zorg Ede mei 2018</i>.
--	---

4. RANDVOORWAARDEN en BIJZONDERHEDEN

Randvoorwaarden • Er wordt gehandeld volgens afspraken in: het Convenant Verwijsindex FoodValley, de Meldcode Kindermishandeling • De gezinscoach/thuisbegeleider heeft vanuit de eigen organisatie voldoende professionele handelingsruimte. • Het onderhouden van het kennisniveau is een verantwoordelijkheid van aanbieder en de professional zelf. Alle medewerkers die PGO(+) bieden zijn getraind in SNV. • Er is altijd overeenstemming over wie de eindverantwoordelijkheid draagt. • Er is een structuur ingericht naar een model van opschaling. • Ouders worden intensief betrokken bij de ondersteuning van kinderen; ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht en het eigen netwerk van het gezin. • Er wordt gewerkt volgens een vraaggerichte, oplossingsgerichte- en gezinsgerichte c.q. systeemgerichte benadering. • Er wordt kostenbewust gewerkt. Ontwikkelingen tijdelijke rijkssubsidie De brugfunctionaris wordt gedeeltelijk gefinancierd vanuit tijdelijke rijksmiddelen (rijkssubsidie die voor één jaar is verlengd tot en met 2022). Gemeente Ede brengt alle inzet binnen cultuursensitieve zorg, die bijdraagt aan het verkleinen van gezondheidsverschillen, integraal in kaart. Van de brugfunctionaris verwachten wij dat hij/zij meedenkt met (aanpassing van) deze inzet en bijdragen aan de borging van de inzet binnen het aanbod van cultuursensitieve zorg, ook als de rijkssubsidie uiteindelijk stopt. Vanuit het actieprogramma versterken sociale basis wordt hier in het onderzoek cultuursensitief werken over nagedacht, hier is PGO ook bij betrokken. Dit kan betekenen dat de inzet van de brugfunctionaris in 2023 anders zal zijn dan in voorgaande jaren.
